

Velkommen til alle nye og gamle medlemmer. Vi glæder os til gensyn omkring sommerens aktiviteter.

Siden sidst

Generalforsamling søndag den 7. marts 2010

Ca. 55 medlemmer var mødt til generalforsamlingen. Selv nogle ståpladser var besatte!

Generalforsamlingen blev indledt med et yderst spændende foredrag om "Moseliget fra Hellebæk". Museumsinspektør, arkæolog Lone Hvass fra Helsingør Bymuseum berettede om fundet af et særdeles velbevaret skelet af en ung mand, der må være ofret til guderne og lagt i mosen lige bag Avlsgården for mere end 2000 år siden. Se tillægget for en uddybning af foredraget.

Efter foredraget en kort pause med kaffe og kage, derefter startede generalforsamlingen.

Fernisering traneudstilling d. 1. april

Foto: Jette Cold-Ravnkilde

Formand Steen Søgaard aflagde beretning, der blev rost som et flot resultat samt en grundig præsentation. Beretningen blev godkendt.

Kasserer Niels Grønkjær gennemgik det reviderede regnskab, der fortsat viser et negativt resultat og større end sidste år. Balance næste år tilstræbes. Fra forsamlingen efterlystes yderlig fondssøgning til foreningens drift. Regnskabet blev godkendt.

Der var ikke indkommet forslag fra medlemmerne. Uændret kontingent vedtaget samt genvalg til bestyrelsen og revisorpost.

Bestyrelsen:

Formand Steen Søgaard, kasserer Niels Grønkjær, Axel Gaarslev, Henrik Schurmann, Poul Erik Pedersen, Peter Rodemann, Kirsten Holst. Suppleanter: Aase Olesen, Gitte Brandenburg. Revisor: Per Christensen.

Under eventuelt orienterede Poul Erik Pedersen om status vedrørende vor Nationalpark, herunder bl.a. at kommunerne har bedt om en fornyet forhandling med den nye miljøminister.

En velbesøgt generalforsamling afholdt i en hyggelig atmosfære.

Foråret 2010 i Hellebæk Kohave

En uges tid inde i marts kom omslaget til foråret. Det blev med megen vestenvind, hvilket erfaringsmæssigt ikke giver så meget fugletræk hos os. Ind i mellem svingede vinden dog i øst, og vi fik nogle pust af varme. Men her i skrivende stund (midten af maj) kan vi se tilbage på et forår uden længere perioder med varme og østlige vinde.

Trods dette har fugletrækket været helt acceptabelt. Det er blevet talt op alle de dage, hvor der har været fugletræk af entusiastiske ornitologer (se tabellen). Vi har observeret næsten 100 røde glenter, og et par sorte glenter er det da også blevet til. 20 havørne trak igennem, og en ældre fugl har besøgt området flere gange og skræmt de stakkels grågæs. En enkelt kongeørn sås kortvarigt. Vores vigtigste art på træk, musvågen, blev optalt til 4.500 fugle, og det er lidt under gennemsnittet. Næsten 3000 traner blev det til, og med så lidt østenvind er det ikke ringe. Bedste trækdag blev 25/3 med 1.305 traner! Den følgende dag sås en hvid stork flyve over og forsvinde mod Skåne.

I Bondedammen kan man i år igen nyde skarverne ude på øen. Familielivet iagttages på ganske nært hold, hvis man spadserer ud på det lille næs på vestsiden af søen. Der er 70-80 reder, og de fleste af dem er vist beboede. Måske er der ikke plads til flere nu, for nu er der dukket skarver op i Bøgeholm Sø, lidt vest herfor. Her er der minimum 18 reder, også bygget ude på øen i denne sø. Med denne byggestil håber skarverne at få lidt fred.

Grågæssene stortrives i Kohaven. Rævene er nemlig stadig et sjældent syn, efter at sygdommen skab udryddede de fleste. Man kan dette forår observere mindst 70-80 voksne gæs i Kohaven. De fleste er nok ungfugle fra sidste år, som ikke yngler. De driver rundt i små flokke og gør sig til gode med det saftige grønne græs. Der er selvfølgelig også en del par med små unger.

Kalender/oversigt

(Hold øje med hjemmesiden for ændringer og tilføjelser)

De Vilde Blomsters Dag

- Søndag d. 20. juni kl. 11-14

Høslæt på engen

- Søndag d. 4. juli kl. 10

Maleworkshop

- Søndag d. 11. juli kl. 10-16

Folk, fæ og frokost

- Søndag d. 18. juli kl. 11

"Kulturfodtur"

- Søndag d. 1. august kl. 14-16

Maleworkshop

- Søndag d. 15. august kl. 10-16

Maleworkshop

- Søndag d. 26. september kl. 10-16

**Trækket af rovfugle og traner i Hellebæk
27/2 – 13/5 2010: v/Steen Søgaard**

art	Antal
Sort glente	3
Rød glente	98
Havørn	20
Hede/steppehøg	1
Rørhøg	85
Blå kærhøg	43
Hedehøg	1
Duehøg	7
Spurvehøg	760
Kongeørn	1
Musvåge	4529
Fjeldvåge	71
Fiskeørn	100
Tårnfalk	7
Dværgfalk.....	15
Lærkefalk	5
Vandrefalk	12
Rovfugle ialt	5758
Traner	2895

Blandt det lidt mere sofistikerede kan nævnes, at både rørhøgen og lærkefalken er vendt tilbage som ynglefugle. På selve Hellebæk Avls-
gård har ornitologerne kunnet glæde sig over et besøg af den efterhånden meget sjældne toplærke og en sorttrygget vipstjert.

Forårsudstilling 2010: Alverdens traner

Så oprandt da skærtorsdag den 1.april, hvor II.del af tranernes tretrins-
raket skulle løbe af stablen. Dørene åbnedes. Ind myldrede det med gæster. På bordene stod forfriskninger. I vinduerne lyste påskeliljerne. På væggene hang plancher med alverdens traner.

Formand Steen Søgaard bød hjertelig velkommen til alle og specielt til Helsingør kommunes grønne guide, ornitolog Carsten Birket Andersen, der så venligt havde sagt ja til at åbne udstillingen. Carsten Birket Andersen fortalte om de smukke traners forunderlige liv, trækvaner og udbredelse. – Gode ønsker for udstillingen og klapsalver fulgte. Udstillingen var åbnet.

Plancherne om alverdens traner har Peter Rodemann, medlem af bestyrelsen, udarbejdet på basis af materiale og tilladelse fra ” The International Crane Foundation”. Meget af materialet ligger på internettet, men det utrolig store arbejde med at udvælge og oversætte skyldes helt suverænt Peter Rodemann. Viden og ildhu gik hånd i hånd.

Ved sin side havde han Henrik Schurmann også medlem af bestyrelsen. Henrik har teknisk, grafisk og fysisk fremstillet plancherne. Det gode samarbejde umøntede sig i en flot og informativ udstilling. Mange har været involveret. En speciel tak til Axel Mortensen, hvis imponerende tranefoto var motivet på den plakat, der fulgte udstillingen. En stor tak også til Spar Nord i Helsingør der gav tilskud til udstillingen.

Udstillingen havde på åbningsdagen over 100 gæster, og i påskedagene var specielt langfredag en travl dag. 135 mennesker besøgte udstillingen og mange gik senere med på Steen Søgaards tranetur.

Peter Rodemann fortæller

Foto: Jette Cold-Ravnkilde

Tak til alle der på trods af vejr og vind fandt vej til ALVERDENS TRANER i Kohaven.

På tur med 'Bølgen' og Kohavens Venner. Et nyt samarbejde!

En lun, stille majdag (en af de sjældne i år) kunne besøgende i Kohaven se noget usædvanligt. En fyldt minibus trillede roligt rundt på de små grusveje og stier og stoppede på strategiske steder. Her steg passagererne ud, i adstadigt tempo og nogle med noget besvær, men alle ivrige efter at opleve Kohavens mange forårstegn.

Denne tur var resultatet af et samarbejde mellem Kohavens Venner og kulturhuset 'Bølgen' i Ålsgårde. Formålet var at give gangbesværede medborgere mulighed for at komme ud i naturen under ledelse af en guide fra vores forening og ved hjælp af minibusser fra 'Bølgen'. 7 deltagere mødte op på 'Bølgen'. Jeg var deres turleder, og Palle fra 'Bølgen' kørte os sikkert rundt.

Første stop var kolonien af skarver i Bondedammen. Derefter gik turen gennem den lysegrønne, nyudsprungne bøgeskov til Pernillesøen med grågæs og gråstrubet lappedykker, videre til Anes hus ved Bøgeholm Sø og til sidst op på P-pladsen overfor gården, hvorfra der var fint kig til både højlandskvæget og det alm. kvæg. En ekstra oplevelse var det, at Kurt Larsen, forpagteren, kom forbi med noget fodertilskud. Det fik det normalt meget rolige højlandskvæg til at sætte i løb hen mod Kurts bil til stor underholdning for os. Turens sidste besøg var Avlsgården, hvor Aase fra bestyrelsen havde sørget for kaffe, lidt småkager og hygge. Vores gæster spiste frokost her, hørte lidt om foreningen og gik rundt og så udstillingen.

Stop ved Anes hus

Foto og turleder: Steen Søgaard

Derefter gik det tilbage til 'Bølgen'. Dog - lige inden bilen trillede ud af Kohaven, kom rørhøgen flyvende, slog en bue ind over bilen og sagde - vistnok farvel til os.

Alle fik en god naturoplevelse, - og tror jeg megen viden om Kohavens historie, natur og pleje.

Donation

På generalforsamlingen i marts blev spørgsmålet om fondsansøgninger stillet. – Det er derfor en glæde allerede nu at kunne fortælle, at vi efter ansøgning har fået økonomisk mulighed for at få opfyldt et længe næret ønske: anskaffelsen af yderligere 2 bænke/borde-sæt til vor udendørs grill- og spiseplads.

Vi har nemlig modtaget en donation på kr. 7.000,- fra "Overlæge dr.med. René Vejlgaaards Fond", og er meget taknemmelige for den støtte og opbakning fonden har vist os. Fondens har et meget bredt formål af almennyttig karakter, herunder støtte til aktiviteter "der har til formål at fremme og bevare jordens dyre- og planteliv".

Når vi laver fælles frokoster eller kaffemik i forbindelse med vore arrangementer, når skolebørn med deres lærere har henlagt naturundervisningen til Avlsgården i Kohaven, har vi aldrig haft udendørs siddepladser nok. – Den udfordring er hermed løst, og vi glæder os til det gode og hyggelige samvær de nye borde og bænke vil være med til at skabe.

Kommende arrangementer

De Vilde Blomsters Dag

Søndag den 20.juni kl. 11-14

Traditioner skal vi bevare – De Vilde Blomsters Dag er en af dem! Botanisk Forening inviterer kommende og nuværende naturelskere til vandringer i Danmarks flora over hele landet.

I Hellebæk Kohave kommer Gunnar Rylander Hansen som sædvanlig og går tur med os. Han viser alle slags planter, deres særkender, deres brug, deres voksemuligheder. Frem for alt er han sprængfyldt med underholdende historier om planterne. Med temaet: Livsstrategier bliver vi oplyst og får sat fantasien i sving. Nogle planter har valgt det etårige liv, andre er flerårige. Hvorfor er det sådan? Forskellige voksesteder stiller forskellige krav til planterne. Er det Darwins Survival of the Fittest, vi iagttager?

Vi kommer nok ud på fugtige steder, så tag gummistøvlerne på. Bag efter har vi som sædvanlig tændt op i grillen på gårdspladsen, der kan købes øl og vand, men medbring selv madvarerne.

Turleder: Gunnar Rylander Hansen

Mødested: Hellebæk Avlsgård

Medbring: evt.florabog, lup, gummistøvler, madpakke eller "noget" til grillen

Pris: Gratis for medlemmer, andre kr. 20,-

Høslæt

Søndag d. 4. juli kl. 10

Opfordring til alle! Vi mangler høstfolk.

Vor lille eng ved Karens hus er klar til at blive slået. Kom og vær med til at slå, høste og rive. Vi glæder os til at se rigtig mange nye og gamle høstfolk.

Mødested: Hellebæk Avlsgård

Haves: leer, river og høtøve

Belønning: en dejlig solid frokost

Folk, fæ og frokost i Kohaven

Søndag den 18.juli kl. 11

Kohaven bærer sit navn med rette. Det skotske Højlandskvæg på markerne omkring Avlsgården er en del af den smukke natur. Små kalve med punkfrisurer, voksne langhårede med fint formede horn og den kønne rødbrune farve.

Igen i sommer inviterer økolandmand, kvægavler Kurt Larsen, Tikøb på "kovandring". Kurt fortæller om sine køer, sit arbejde med dem og om de tanker og økologiske aspekter der ligger bag.

Efter turen er der tændt op i grillen på Avlsgården. Medbragt frokost kan suppleres med grillstegte økopølser og andre smagsprøver. Drikelse og et udvalg af Kurt Larsens velsmagende kødvarer kan købes.

Turleder: Kurt Larsen

Mødested: Hellebæk Avlsgård

Gratis for medlemmer, andre kr. 20,-

På fodtur i det historiske Hellebæk

Søndag den 1. august kl. 14-16

Sidste sommer afholdt Hellebæk Kohaves Venner en kultur-cykeltur med Erik Trolle som guide. Siden da har "fodfolket" spurgt, om der da ikke kunne laves en tur for dem. – Og jo, det kunne der da! – Så med Erik Trolle som guide og fortæller drager vi ned ad Bøsemagergade til Hellebækgård og gennem skoven tilbage til Hellebæk Kirkegård (som også er mødestedet).

Undervejs skal vi se og høre om kirkegården, bomuldsfabriken, Grevindens Hus, mesterboligerne, Kongens Mølle, Hellebækgård og meget mere. Turen vil vare et par timer.

Turleder: egnshistoriker Erik Trolle

Mødested: [Hellebæk Kirkegård](#), [Bøsemagergade](#)

Husk: de goe' travesko

Gratis for medlemmer, andre kr. 20,-

Tegne- og maleworkshop kl. 10-16

Søndag d. 11. juli

- **d. 15. august**

- **d. 26. september**

Vi kan glæde alle vore tegne- og maleglade medlemmer med, at vi igen afholder workshop med billedkunstneren Merete Jürgensen fra kunstnergruppen Dane.- Inspiration hentes i Kohavens dejlige natur.

Tilmelding ikke nødvendig. Kom blot glad og fro med lyst til at arbejde kreativt sammen.

Mødested: Hellebæk Avlsgård

Medbring: egne materialer, papir, lærred, farver, evt. staffeli – og en madpakke

Pris: gratis for medlemmer, andre kr. 75,- pr.gang

Værd at vide om natur og miljø

Lefestival 2010 i Gribskov

Danmarks Naturfredningsforening afholder i samarbejde med Strøgårdsvang Høslætlaug lefestival i Toggerup Enghave i Gribskov.

Åbent hus lørdag den 26. juni kl. 10-16

Programmet byder på konkurrencer, kulsviere, frederiksborgheste, engvandring og minikursus i leslåning.

Vil du vide mere klik ind på dn.dk/lefestival

Annonce:

Højhus og eenfamiliehuse til leje.

Enkelte ledige 1-værelses lejligheder i højhuset Stærebo. Egen indgang – selskabeligt miljø. Derudover tilbydes 4 helt nyopførte eenfamiliehuse. Særdeles egnede til rødstjært og broget fluesnapper med mager. – Børnevenlige, trygge omgivelser i Avlsgårdens dejlige have.

Billetmrk.: ”Ornitologen”

Nyt fra medlemmerne

Traner i stepdance

Af Ann Frimann

Vi oplevede et af naturens store (vid)undere, da vi, en busfuld af Kohavens Venner, den 28. marts stod ved bredden af en sø i det svenske Vattenrike ved Kristiansstad og stirrede over mod den anden bred for at se nogle store fugle gå til ro.

Først havde vi set dem indtage deres aftensmad ved en anden sø, men der var ikke mange fugle, og der var ikke meget sjovt ved dem.

Det havde ikke fremgået af denne indbydelse til den første tur ud i verden udenfor Kohaven, at det nu skulle blive allermest fantastisk at se tranerne gøre sig klar til natten.

I let forårsregn var vi vandret fra landevejen ned til fugletårnet ved Pulken, men dér var ikke meget at se. Vi havde læst om tusindvis af traner, der samledes for at spise og så gå til ro sammen, og at de havde deres ritualer, bl.a. en lille stepdance, før mørket sænkede sig.

Nåvel, sagde jeg til mig selv. Her sker ikke meget. Vi har nok bare været uheldige på denne tur.

Men så skete underet. Ved en lille p-plads mødte jeg et midaldrende ægtepar på vej til middag hos nogle venner. De var pænt klædt på. Fruen på højhælede sko, han under blød hat og i fin sort frakke.

Men. Frem fra bagagerummet trak de alskens kikkerter, som de tjenstvilligt lånte mig samtidig med, at de forklarede, hvad der skete på den anden søbred.

Fuglene råbte Hej, Hej, når de så en flok nærme sig – og dansede en livlig stepdance for at hilse den nye flok velkommen. Derpå vadede de ud i sivene og stillede sig i vandet for at undgå at blive taget af ræve, mens de sov.

Stop ved Maltesholm

Foto: Jette Cold-Ravnkilde

P-plads søges

Foto: Jette Cold-Ravnkilde

Se, det vidste jeg ikke, så det var en glad fuglelv, der kunne sætte sig i bussen igen og køre hjem. Jeg tror jeg smiler fornøjet endnu efter dén oplevelse.

Dagen startede med bus og færge fra Helsingør. Turistfører, ornitolog Peter Rodemann ledede turen.

I den gamle garnisonsby Kristiansstad lagde vi vejen om ad et vandtårn, hvor der boede en vandrefalk, og derefter så vi en ægte renæssancekirke fra Chr. IVs tid, nemlig Heliga Trefaldigheds Kyrkan. Vi kom i slutningen af en gudstjeneste og nød godt af, at der denne dag, Palmesøndag, vankede kaffe og kage til alle. Midt i al renæssanceherligheden var kirken dejlig hverdagsagtig, og en god oplevelse på en fugletur...

---//---

Redaktionen kan tilføje, at vi i Pulken besøgte kunstneren Carl Chr. Tofte og hans lille familie som gæstfrit havde inviteret os alle (50 med store mudderstøvler) indenfor i deres hus og galleri. På væggene hang de fantastiske natur- og fuglebilleder og lige udenfor foldede motivverdenen sig ud som en kæmpestor vifte. - Det var en dejlig oplevelse. Tak til jer fra os i Kohaven.

Deadline for indlæg til næste nr. d. 27. august 2010

Redaktion

Redaktør Kirsten Holst (ansv)

Tlf. 49 22 57 19 / 40 95 52 14

E-mail laki@mail.tele.dk

Niels Grønkjær, Axel Gaarslev,

Henrik Schurmann

Tryk: Skibstegnstuen, Ålsgårde

Kontakt til foreningen

Formand Steen Søgaard

Tlf. 49707230/20303556

E-mail steogmag@hotmail.com

Kasserer Niels Grønkjær

Tlf. 49263126 / 20280688

E-mail nielsg48@hotmail.com

w.w.w. kohavensvenner.dk

Moseliget fra Hellebæk

af Lone Hvass

I foråret 1943 var manglen på brændsel stor, og de sædvanlige tørvegravninger fandt sted i moserne i Hellebæk sogn. I den lille kedelmosse umiddelbart nordøst for Hellebæk Avlsgaard fandt en tørvearbejder et særdeles velbevaret skelet 1½ meter under tørvens overflade. Benene blev gravet op først, og hovedet, der lå i næste tørvebænk, fulgte efter.

Hellebæk-området altid skarpe iagttagere, Anders Møller fra firmaet Møllers Kran og Tip fortæller at skelettet blev afleveret til lærer Alex Willadsen, der var korrespondent ved flere aviser. Han var gift med lærer Karen Willadsen. De boede oppe på første sal over gymnastiksalen på Hellebæk Skole. Her under den ægteskabelige seng blev det opgravede skelet gemt, bl.a. på grund af tyskerne, som kunne finde det mistænkeligt hvis man transporterede skeletdele til København. Desuden var det jo ikke sikkert at Nationalmuseet var interesseret i fundet, så derfor blev skelettet liggende til efter krigen, hvor det i 1946 blev afleveret til Nationalmuseet.

Denne aflevering stod Flynderupgaard Museets grundlægger Arne Meyling for, da han i et brev til Nationalmuseet dateret 14.5 1946 meddeler, at Willadsen vil sende skelettet derind: »Desværre har vist Æltemaskinen haft fat i det. Jeg haaber ikke min [tidligere fremsendte] Bemærkning om at faa Del i eventuelle Fund inden for Kommunens Omraade er blevet misforstaaet. Min mening var blot, dersom der fandtes mange Ting af samme Slags, og Nationalmuseet ikke var interesseret i at have det alt sammen, vilde jeg være glad for at faa lidt. I vor Fundats har jeg af samme Grund faaet indsat Bemærkningen om vort Formaale, at virke vækkende paa Befolkningen, hvorved historiske Fund faar bedre Mulighed for at komme Nationalmuseet i Hænde. Skulde vi derfor komme i besiddelse af noget, som har Nationalmuseets Interesse, vil vi til enhver Tid overlade Nationalmuseet det. I øvrigt er det som sagt den pædagogiske Side af Sagen, som er min Hovedopgave. Naar jeg en Dag har faaet udarbejdet Forklaringer til en Udstilling af vore Stenoldsager, skulde det glæde mig at høre Deres Mening om Arbejdet«.

Selvom æltemaskinen havde haft fat i skelettet, var det alligevel så velbevaret, at det stadig hører til de bedst bevarede skeletter, vi har fra oldtiden. Det blev grundigt undersøgt på Antropologisk Laboratorium - senere Panum Institutet, hvor det blev liggende indtil det i dette forår blev overflyttet til vort museum.

Undersøgelsen viste, at det var skelettet af en ung mand, 25-35 år gammel, regelmæssig og velproportioneret. Han har været ca. 170 cm høj med slanke lemmeknoger. Tænderne var stærkt slidte

Udsnit af topografisk kort fra 1948 over området ved Hellebæk Avlsgaard og herover fotografi af fundstedet (fot. Carsten Møller 2009).

og- uden caries. I højre fodled ses nogle knogleforandringer, som kunne tyde på betændelse- i et led.

En kulstof 14-datering har vist, at skelettet er fra 180-50 f. Kr.; det vil sige at den unge mand har levet for mere end 2.000 år siden i det vi kalder for den ældste jernalder - netop den periode, hvorfra hovedparten af de berømte moselig som Tollundmanden, Grauballemanden og Huldremosekvinden, stammer. Der er ingen tegn på at han har levet af fisk trods nærheden til kysten.

Udover ovennævnte berømte fund findes talrige andre moselig bevarer, hovedsagligt i jyske og nordvesttyske moser, hvor højmosernes specielle fysiske og biokemiske sammensætning, samt manglen på ilt har bevaret moseligenes bløddele. På Sjælland er der ikke fundet moselig, hvor bløddelene er bevaret.

Den unge mand må være ofret til guderne og derefter lagt i mosen, nøgen eller med ganske få dragtdele. Hvordan han døde, ved vi ikke, men ofringen har fundet sted på et centralt kult område. Når kun skelettet er bevaret skyldes det, at der er så meget kalk i lavmosen, at knogler er særdeles godt bevaret, mens stoffer som hud og horn opløses. Hvis grundvandet er surt, vil knoglerne opløses, mens hornstof vil have mulighed for at blive bevaret.

Fra hele Nordvesteuropa kendes mere end 1.500 moselig fra forskellige perioder af oldtiden, dog særlig fra den ældre jernalder. Romerske forfattere nævner, at der i det samtidige Germanien, som Norden var en del af, blev ofret krigsfanger, kriminelle og uskyldige samt slaver, men også frugtbarhedsofringer fandt sted i de store moser. De ofrede har alle været folk i deres bedste alder, mellem 20 og 40 år, og der er lige mange af hvert køn. Noget tyder på, at man ofte har henrettet flere personer i samme mose.

Mosen nær Hellebæk Avlsgaard er ikke det eneste sted på egnen, hvor der er foretaget en menneskeofring. I den nærliggende Skindersø Mose blev der i 1942 fundet et trepaneret kranium. Trepanering blev i oldtiden anvendt både som helbredende indgreb ved læsioner og som en sakraloperation. Desværre ved vi ikke, hvor kraniet er i dag; det blev fundet af tørvearbejderne og blev bragt til Nationalmuseet i 1942. På kraniet fandtes et flere kvadratcentimeter stort hul.

Det, som oprindeligt havde været et af Nordsjællands største overdrev gennemskæres i dag af den stærkt befærdede Skindersøvej. At Skindersø Mose og Hellebækken (Helligbækken) og dens tilstødende moser i Teglstrup Vang og Kohaven gemmer på menneskeofringer fra jernalderen, gør ikke området mindre spændende. Moserne dengang var e tilgroede med træer som i dag.

**Artiklen har været bragt i "Forening & Museum" nr. 2 2009.
Tak til Lone Hvass og Lars Bjørn Madsen, Helsingør Bymuseum**

Moseliget er nu udstillet på Helsingør Bymuseum på fornemste vis, takket være Helsingør Museumsforening, der har betalt den kostbare, til formålet fremstillede montre.

